

Willibrorddagen 2018-2019

WILLIBRORD-DAGEN
De eerste maandag van de maand

1. WILLIBRORDLEZINGEN

Tenzij anders vermeld vinden de Willibrordlezingen en de navorming plaats in het Grootseminarie Sint-Willibrord (Adres: Hoogeweg 65, 1851 PJ Heiloo).

De Willibrordlezingen vangen aan om 16.30u op de eerste maandagen van de maand en zijn bedoeld voor de priesterstudenten; voor sommige lezingen worden ook de diaken(kandidaten) en catechisten uitgenodigd. Tijdens deze lezing vindt het gesprek plaats van de Bisschop met de jonge priesters en met degenen die in het pastorale jaar zijn.

Docenten, alsmede priesters en diakens die langer dan vijf jaar zijn gewijd, zijn eveneens uitgenodigd de Willibrordlezing bij te wonen. Ook reeds gezonden pastoraal werkers en catechisten worden voor verschillende lezingen uitgenodigd.

Na de lezing wordt de vespers gebeden en de H. Eucharistie gevierd. Na de heilige Mis is er een buffet-maaltijd waarmee de dag besloten wordt.

Maandag 5 november 2018

16.30 uur: Z.H.Exc. Aldo Cavalli, Apostolisch Nuntius in Nederland: Het werk van een apostolisch nuntius

Maandag 4 maart 2019

16.30 uur: Informatie volgt later

Maandag 6 mei 2019

16.30 uur: Informatie volgt later

2. VOORTGEZETTE FORMING

Voor de jonggewijde priesters en priesterkandidaten in het pastorale jaar

De voortgezette pastorale vorming van de jonge priesters - jong in wijdingsjaren - is een belangrijke gelegenheid om de verbondenheid met elkaar en met de Bisschop te beleven en te reflecteren op de eigen pastorale werkzaamheid en deze te toetsen en te verdiepen. De dagen van de voortgezette vorming dienen er mede toe te beleven dat priesters als leden van één presbyterium samen staan voor de priesterlijke zending die Christus aan de Kerk heeft toevertrouwd. Deze dagen bieden de gelegenheid om de Bisschop te ontmoeten, met een geestelijke vader (geestelijk leidsman) te spreken en te bidden.

De kerkelijke documenten beklemtonen dan ook de noodzaak van deze dagen (zie hieronder en vgl. bijv. Ratio Fundamentalis, nr. 100; Ratio Neerlandica nr. 54-56 en Bijlage I, nr. 23-25; Directorium voor het ambt en het leven van de priesters, hoofdstuk 3, m.n. nr. 93).

De vorming omvat naast de persoonlijke pastorale begeleiding (supervisie en mentoraat) een aanbod van bezinningsdagen (stille dagen) en de vastgestelde vormingsdagen op de eerste maandagen van de maand.

Voor deze eerste maandagen van de maand worden de priesters van de laatste vijf wijdingsjaren uitgenodigd en verwacht. De priesters die meer dan vijf jaar gewijd zijn, krijgen nog wel de uitnodiging en kunnen aan deze maandagen en de Willibrordlezing deelnemen.

De vijf jaren worden bij voldoende deelname (volledige deelname aan tenminste tweederde van de eerste maandagen) afgesloten met een door de Bisschop en de verantwoordelijke voor de vorming getekend getuigschrift.

De eerste maandagen: priesters van de laatste vijf wijdingsjaren en de priesterstudenten van het pastorale jaar worden dus geacht deel te nemen aan het programma van de eerste maandagen; zij worden dan ook verzocht deze dagen voor het gehele jaar in hun agenda te reserveren. Het programma is als volgt:

11u: ontvangst in het Oesdom

11.30u: Rozenhoedje in de Genadekapel

12.10u - 13.45u: blok 1

13.45u: middaggebed

14u: lunch

15.00u - 16.30u: blok 2

16.30u - 17.30u gesprek met de Bisschop/Willibrordlezing

18u: H. Mis

19u: Buffet

Om 17.30u - na het gesprek met de Bisschop - is de vormingsdag afgelopen; ieder is echter van harte uitgenodigd voor de aansluitende vespers met Eucharistieviering en is welkom om met de Bisschop te concelebreren en aan het aansluitende buffet deel te nemen.

2.1 KERKELIJKE DOCUMENTEN OVER DE VOORTGEZETTE VORMING

“De permanente vorming is een vereiste dat wordt geboren en zich ontwikkelt vanaf het ontvangen van het sacrament van de wijding, waarmee de priester niet alleen wordt “gewijd” door de Vader, “gezonden” door de Zoon, maar ook “bezield” door de Heilige Geest. Zij is bestemd om heel het leven en handelen van de priester in toenemende mate te doen opgaan in en te vereenzelvigen met de trouw aan de ontvangen gave. “Vergeet dus niet het vuur aan te wakkeren van Gods genade die in u is door de oplegging van mijn handen” (2 Tim. 1, 6)” (*Directorium voor het ambt en het leven van de priesters*, editie 2013, 87)

“De permanente vorming blijkt een noodzakelijk middel te zijn voor de priester om het doel van zijn roeping te bereiken, dat de dienst aan God en zijn Volk is. (...) Het is duidelijk dat om deze doeleinden van bovennatuurlijke aard te bereiken de algemene criteria moeten worden ontdekt en geanalyseerd op basis waarvan men de permanente vorming van de priesters vorm moet opzetten” (*Directorium voor het ambt en het leven van de priesters*, editie 2013, 89).

“Het bestaan van een “plan van permanente vorming” brengt met zich mee dat dit niet alleen wordt opgezet of geprogrammeerd, maar ook verwezenlijkt. Daarom is een heldere structurering van het werk noodzakelijk, met doelstellingen, inhoud en instrumenten om het te verwezenlijken.” (*Directorium voor het ambt en het leven van de priesters*, editie 2013, 104).

“In deze context zullen op de juiste wijze lessen en seminars ingericht kunnen worden betreffende de praktijk van het biechten, de liturgie, de catechese en de prediking, het kerkelijk recht, de spiritualiteit van de priester, de leek en de religieus, de sociale leer, de communicatie en de middelen ervan, de kennis

van sekten en nieuwe vormen van religiositeit enz.” (*Directorium voor het ambt en het leven van de priesters*, editie 2013, 100).

“*Gedurende de eerste jaren na de wijding* zou het de priesters in hoge mate mogelijk moeten worden gemaakt te leven en te werken in omstandigheden die hun de gelegenheid geven de idealen in praktijk te brengen die zij hebben geleerd tijdens de periode van vorming op het seminarie. Deze eerste jaren, die een noodzakelijke toets vormen van de basisopleiding na de eerste moeilijke confrontatie met de werkelijkheid, zijn het meest beslissend voor de toekomst. Zij vereisen daarom een harmonische rijping om met geloof en kracht de moeilijke momenten het hoofd te bieden.

Hiertoe zullen de jonge priesters moeten kunnen profiteren van een persoonlijke relatie met de eigen bisschop en een wijze spiritueel, van ogenblikken van rust, meditatie, maandelijks recollectie. Bovendien lijkt het nuttig de noodzaak te onderstrepen dat vooral de jonge priesters op een authentieke weg van geloof worden opgenomen in het priestercollege of in de parochiegemeenschap, begeleid door de bisschop en zijn daarvoor gedelegeerde broeders. (*Directorium voor het ambt en het leven van de priesters*, editie 2013, 111).

Over de permanente vorming, zie ook: *Directorium voor het ambt en het leven van de priesters*, editie 2013, 87-115, waar gesproken wordt over de menselijke vorming, de geestelijke vorming, de intellectuele vorming en de pastorale vorming. De permanente intellectuele vorming moet leiden tot bidden, verbondenheid en pastoraal handelen; aandacht voor de documenten van het leergezag, voor zaken die in het cultureel debat en voor de pastorale praktijk van belang zijn (o.m. sociale ethiek, bio-ethiek, vragen die samenhangen met wetenschappelijke vooruitgang, met de sociale leer van de Kerk, met het gebruik maken van sociale communicatiemiddelen enzovoorts). Wat betreft het pastoraal handelen worden door het *Directorium* genoemd: het bespreken van het pastoraal plan van het bisdom, van alles wat

betrekking heeft op het leven en de pastorale praktijk van de priesters, zoals ethiek, catechese, gezinspastoraal, roepingpastoraal, zorg voor jeugd, bejaarden, zieken, de oecumene en voor hen die van de kerk vervreemd zijn.

De voortgezette vorming moet zijn een “systematisch aanbod, dat in etappes verloopt en nauwkeurig omschreven is” (*Pastores dabo vobis*, 79); deze georganiseerde voortgezette vorming moet vergezeld gaan van regelmatige persoonlijke studie.

Directorium voor het ambt en het leven van de priesters, editie 2013 is te downloaden via <https://www.rkkerk.nl/publicaties/kerkelijke-documentatie/downloads/>

2.2 OVERZICHT VAN HET GEHELE ZESJARIG PROGRAMMA

Hieronder treft U een globale opzet aan van de gehele voortgezette vorming gedurende het pastorale jaar en de eerste vijf jaar na de priesterwijding. Mocht U onderwerpen missen in dit overzicht die wél van belang zijn of andere opmerkingen hebben, reageert U dan alstublieft naar rector@tiltenberg.org

In totaal zijn voorzien: *192 uur*

De met * gemerkte onderdelen zijn opgenomen in het programma van het studiejaar 2018-2019

1. Geestelijke vorming

1.1. het ontvangen en geven van geestelijke leiding: 3 uur

1.2. retraite

1.3. recollectie: 6 uur

2. Verkondiging

2.1. intervisie-gesprek, zie onder bij 6.6.*

3. Catechese

3.1. eerste-communie-catechese 2 uur

3.2. vormselcatechese 2 uur

3.3. het opzetten van volwassen-catechese in de parochie 2 uur
hoe uitnodigen? - voor welke doelgroep(en)? - methode en inhoud

4. Liturgie

4.1. Vieringen voor kinderen en jongeren 2 uur

4.2. Vieringen rond de uitvaart 2 uur

4.3. De Tridentijnse Mis (Buitengewone vorm van de Romeinse ritus) 2 uur

4.4. Liturgische zang 4 uur

5. Sacramentenpastoraal

5.1. biechtpastoraal 6 uur

- 5.2. huwelijksvoorbereiding 2 uur
- 5.3. zie ook bij catechese en pastorale vorming

6. Pastorale vorming

- 6.1. pastoraal voor ernstig zieken en stervenden 4 uur*
- 6.2. pastorale zorg voor homoseksuelen, samenwonenden, mensen in onregelmatige situaties 4 uur
- 6.2. opzetten van jongerenpastoraal en omgaan met jongeren 4 uur
- 6.3. gezinspastoraat 2 uur*
- 6.4. ouderenpastoraat 2 uur
- 6.5. Opvoeding 2 uur
- 6.6. Intervisie-bijeenkomst (20 uur, jaarlijks 2x2 uur)

7. Pastorale organisatie en leiding geven

- 1.1. Leidinggeven in de parochie 6 uur
- 1.1. Conflicthantering 4 uur
- 1.2. Het begeleiden van veranderingsprocessen 4 uur
- 1.3. Het werken in regio's 4 uur
- 1.4. Ontwikkeling in het diocesaan pastoraal beleidsplan 4 uur
- 1.5. Kerkopbouw 6 uur

8. Kennismaking met nieuwe bewegingen, gemeenschappen en andere nieuwe werkelijkheden

- Opus Dei 2 uur
- Focolare 2 uur
- Neocatechumenale Weg in de parochie 2 uur
- Comunione e Liberazione 2 uur
- Foi et Lumière (Geloof en Licht) 2 uur
- Life Teen 2 uur
- Charismatische vernieuwing 2 uur
- Kleine christelijke gemeenschappen 2 uur
- overige 4 uur*

9. Recente kerkelijke documenten 5 uur*

10. Moraaltheologische vorming

10.1. Actuele vraagstukken (stamcel-onderzoek; voedsel en vocht enz.) 4 uur

10.2. Morele vragen in pastorale situaties: Euthanasie, abortus, geboorteregeling, belastingontduiking, communiceren 6 uur

11. Oecumene en relatie tot het Jodendom

11.1. De oecumenische contacten in Nederland en internationaal 4 uur

11.2. De relaties met het Jodendom 4 uur

12. Communicatie en media

12.1. Omgaan met de media 6 uur

12.1. Spreekvaardigheid en communicatietraining 6 uur

13. Wetenschappelijke en maatschappelijke ontwikkelingen

13.1. De positie van de Islam in onze maatschappij 2 uur

13.2. De positie van de Kerk in onze samenleving (o.m. contacten met de overheid) 2 uur

13.3. Overige 4 uur*

14. Kennismaking met de diocesane diensten

14.1. Officialaat 2 uur

14.2. Huwelijk en gezin 2 uur

14.3. Jongerenpastoraat 2 uur

14.4. Commissie Regiovorming en kerkopbouw 2 uur

14.5. Bouwzaken 2 uur

14.6. Diaconie 2 uur

14.7. Financiën 2x2 uur

14.8. Onderwijs 2 uur

14.9. Kerkelijk kunstbezit 2 uur

14.10. Liturgie, Kerkinrichting 2 uur

15. Overige

15.1 Evangelisatie/ missie 12 uur*

16. Bedevaarten

16.1. Heiloo, tevens kennismaking met het Diocesaan heiligdom en centrum voor evangelisatie

16.2. Alkmaar (H. Bloed) en St. Adelbert

16.3. Amsterdam: Mirakel van Amsterdam en Vrouwe van alle volkeren

16.4. Haarlem (Maria van Haarlem) en Noordwijk (St. Jeroen)

16.5. Haastrecht (Maria ter Weghe) en Gouda

16.6. IJsselstein (O.L. Vrouw van Eiteren)

16.7. Schiedam: H. Liduina

17. Gesprek met de Bisschop

2.3 PROGRAMMA VOORTGEZETTE VORMING 2018-2019:

Maandag 5 november 2018

12.10-13.40: Luc Georges en José Manuel Tercero: Pastoraat rond zieken en stervenden

Luc Georges en *José Manuel Tercero* zijn respectievelijk rector van het Redemptoris Mater seminarie in Nieuwe Niedorp en studieprefect van het St. Willibrord seminarie.

15.00-16.30: Gesprek jonge priesters met Mgr. J. Punt

16.30 uur: Willibrordlezing

18.00 uur: Vespers en heilige Mis. Aansluitend: Buffetmaaltijd.

Maandag 3 december 2018

12.10-13.45: Tim Schelling: *Gaudete et Exultate*

Tim Schelling is theoloog en stafmedewerker aan het Centrum voor Parochiespiritualiteit te Nijmegen.

15.00-16.30: *Carolijn Van Voorst tot Voorst*: kindercatechese

Carolijn Van Voorst tot Voorst is psychologe, oprichtster van Kinderwerk Samuel en moeder van vijf kinderen en drie kleinkinderen.

16.30 uur: Gesprek met de Bisschop.

18.00 uur: Vespers en heilige Mis.

Aansluitend: Buffetmaaltijd.

Maandag 4 februari 2019

12.10-13.45: *Tom Koot*: Intervisie

Tom Koot is trainer bij Xpand en specialiseert zich in coachen, trainer en adviseren van leiders in profit- en non profit organisaties w.o. kerkelijke organisaties

15.00-16.30: **Informatie volgt later**

16.30 uur: Gesprek met de Bisschop.

18.00 uur: Vespers en heilige Mis.

Aansluitend: Buffetmaaltijd.

Maandag 4 maart 2019

12.10-13.45: Informatie volgt later

15.00-16.30: *Z.H.Exc.* Mgr. E. De Jong: De jongerensynode

Mgr. Dr. Everard De Jong is hulpbisschop van Roermond en was afgevaardigde vanwege de Nederlandse bisschoppen op de recente jongerensynode in oktober 2018.

16.30 uur: Gesprek met de Bisschop.

18.00 uur: Vespers en heilige Mis.

Aansluitend: Buffetmaaltijd.

Maandag 1 april 2019

12.10-13.45: Informatie volgt later

15.00-16.30: *Mons. Dr. P. Hamans*: Recente kerkgeschiedenis

Mons. Dr. P. Hamans is docent kerkgeschiedenis aan het St. Willibrordseminarie in Heiloo.

16.30 uur: Gesprek met de Bisschop.

18.00 uur: Vespers en heilige Mis.

Aansluitend: Buffetmaaltijd.

Maandag 6 mei 2019

12.10-13.45: Informatie volgt later

15.00-16.30: Informatie volgt later

16.30 uur: Gesprek met de Bisschop.

18.00 uur: Vespers en heilige Mis.

Aansluitend: Buffetmaaltijd.

Maandag 3 juni 2017. Bedevaart (bestemming wordt later bekend gemaakt)

3. RETRAITES EN STILLE DAGEN

Hieronder wordt een aantal stille dagen vermeld, zoals die gehouden worden ten behoeve van de priester-, diaken- en catechistenopleiding. Het is mogelijk hieraan deel te nemen - al zijn de data niet altijd op de agenda van een priester afgestemd - en het wordt aanbevolen van dit aanbod gebruik te maken.

Stille dagen:

Zaterdag 22 september 2018, zaterdag 8 december, zondag 9 december, zaterdag 16 maart 2019, zaterdag 30 maart, zaterdag 18 mei, zondag 19 mei

De stille dagen van pastoors Zweers en Overmars (diaken- en catechistenopleiding) duren van 09.00 uur tot 18.00 uur en vinden op de Tiltenberg plaats. Aanmelding is vereist via evenementen@tiltenberg.org

De zaterdagen 20 okt (Bunschoten), 24 nov (als onderdeel van het Triduum over de H. Geest door het KCV te Heiloo), 15 dec (Smith), 16 febr 2019 (Smith), 16 mrt (Bunschoten), 19 april Goede Vrijdag (Smith), 18 mei (Smith)

De stille dagen van pastoors Jeroen Smith en Floris Bunschoten (priesteropleiding) vinden in Heiloo plaats.

Deelname bij beide is mogelijk wanneer de dag volledig kan worden meegemaakt.

Ook is het mogelijk op afspraak zelf een stille dag te doen. Zowel voor deelname aan de geplande stille dagen als voor een persoonlijke stille dag kunt u zich opgeven via drs. P. Klaver pklaver@tiltenberg.org

Indien u persoonlijke begeleiding wenst, dient U dit zelf af te spreken met de betreffende spiritueel.

Retraite:

Voor het houden van uw retraite - die voorgeschreven is (vgl. C. 276 §2, n. 4) - wordt u verzocht zelf afspraken te maken.

De spiritueels kunnen u eventueel helpen hierin een keuze te maken.

4. INLEIDERS VOORTGEZETTE VORMING EN WILLIBRODLEZINGEN

Drs. F.J. Bunschoten

Adres: Dorpsstraat 570, 1566 AZ Assendelft;
tel. 075-6874385; e-mail: bfloris@lycos.com

Mgr. A. Cavalli

Carnegielaan 5, 2517 KH Den Haag
Tel: 070-3503363; e-mail: apost.nuntiatuur@inter.nl.net

Drs. L. D. Georges

Paadje 22, 1733 NE Nieuwe Niedorp
Tel: 0226-413477 of 06-46416367; e-mail:
redmat.amsterdam@gmail.com

A.A.M. Overmars, pr., spiritueel St. Bonifatiusinstituut

Dorpsstraat 53, 1861 KV Bergen NH, 06-59193303
antonovermars@gmail.com

Drs. T. Schilling

Centrum voor Parochiespiritualiteit
Heijendaalseweg 300, 6525 SM Nijmegen
tel: (024) 355 80 29
e-mail: cps.nijmegen@kloosterbrakkenstein.nl

J. Smith pr., spiritueel Grootseminarie

Adres: Herensingel 3, 2316 JS Leiden
Tel: 071-5218113; e-mail: jhsmithpr@gmail.com

Dr. J.M. Tercero Simòn

Paadje 22, 1733 NE Nieuwe Niedorp
Tel: 0226-413477 of 06-46602419; e-mail:
itercero@tiltenberg.org

J. de Wit pr (rector)

Adres: Hoogeweg 65, 1851 PJ Heiloo
tel 06-40125490; e-mail icjedewit@gmail.com.

B.J. Zweers, pr., spiritueel St. Bonifatiusinstituut
Liedeweg 52, 2065 AK Haarlemmerliede, 023-5327780
bernardzweers@live.nl

INHOUDSOPGAVE

1. Willibrordlezingen [3]
2. Voortgezette vorming [4]
  - 2.1 Kerkelijke documenten over de voortgezette vorming [6]
  - 2.2 Overzicht van het gehele zesjarige programma [9]
  - 2.3 Programma voortgezette vorming 2018-2019 [12]
3. Retraites en stille dagen [16]
4. Inleiders voortgezette vorming en Willibrordlezingen [18]

De eerste maandagen van iedere maand (van oktober tot en met juni) zijn dagen van ontmoeting en verdieping voor jong gewijde priesters, studenten in het pastoraal jaar, voor de diakens, de catechisten en pastoraal werkers. Op deze dagen vinden aanstellingen en admissiones plaats en verschillende bijzondere lezingen waarvoor soms ook gasten worden uitgenodigd.

Kortom, een dag om de gezamenlijke verbondenheid met Christus en zijn Kerk te beleven en dat traditiegetrouw wordt besloten met een heerlijk buffet!

